

DOI 10.47315/archives2023.335.068

УДК 930.25:004.77]:[930.2:801.81

Юрій Пуківський

кандидат історичних наук,

керівник проєктів і програм,

Центр дослідження

українсько-польсько-словацького пограниччя

Українського Католицького Університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4062-741X>

ФОРМУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОНЛАЙН-АРХІВУ УСНОІСТОРИЧНИХ І ВІЗУАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ «ЖИВА ІСТОРІЯ»

Анотація. Мета статті полягає у висвітленні досвіду накопичення, опрацювання та архівування усноісторичних і візуальних джерел, зібраних у рамках діяльності громадської організації. Окреслено процес накопичення джерельної бази з усної історії ХХ ст. дослідницькою ініціативою «Локальна історія» (Львів) та особливості інтеграції зібраних матеріалів у цифровому архіві «Жива історія». **Методологія дослідження** базується на принципах історизму та об'єктивності, застосуванні загальнонаукових методів синтезу й системності. Під час аналізу принципів побудови й характеристики процесу наповнення та джерельної бази цифрового архіву використано описовий і проблемно-хронологічний підходи, а також методи структурного й функціонального аналізу. **Наукова новизна** статті полягає в тому, що висвітлено інноваційний проєкт із цифрового архівування даних усної історії у поєднанні з візуальними джерелами, який реалізовується на перетині гуманітаристики та цифрових технологій у сфері digital humanities – цифрових гуманітарних наук. Онлайн-платформа створена на початку 2022 р. у співпраці проєкту «Локальна історія», Центру досліджень українсько-польсько-словацького пограниччя та Гуманітарного факультету Українського Католицького університету за сприяння Вічного фонду «Броди-Лев» і Вічного фонду імені Тиміша та Геновефи Шевчуків. У статті проаналізовано тематичний спектр доступних усноісторичних джерел, критерії систематизації та групування емпіричних даних, схарактеризовано можливості системи пошуку необхідної інформації, яка представлена в онлайн-архіві. **Висновки.** Окреслено перспективи розвитку цифрових архівів усної історії в Україні на прикладі реалізації онлайн-платформи «Жива історія». Як зразок апробації наведено приклад інтегрування в цифровий архів спогадів жертв і свідків російської окупації Бучанського району Київської області у лютому–березні 2022 р.

Ключові слова: усна історія; онлайн-архів; архів усної історії; цифровізація; цифрова гуманітаристика, російсько-українська війна.

Усноісторична практика вже понад 2 десятиліття як стала не тільки поширеним методом польової роботи, застосовуваним для аналізу найширшого спектра питань, орієнтованих на вивчення як колективних і групових структур і процесів, так і приватного, особистісного досвіду, індивідуалізованих стратегій і практик. На чільному місці – увага до людини як дійового суб'єкта історії, а до особистісного досвіду – як до базової соціокультурної цінності суспільства. Актуальність досліджень у рідчій усній історії в Україні поглиблює її тоталітарне минуле: табуваність багатьох людських досвідів, замовчуваність низки тем офіційною версією історії у радянський час¹.

На думку провідних фахівців з усної історії питання архівування та реперезентація є одним із ключових концептів усноісторичних досліджень². Над особливостями застосування цифрових технологій в опрацюванні та адаптації усноісторичних джерел розмірковував Алістер Томсон³. Розвиток процесу архівування усних повідомлень у Польщі і пов'язані з ним дискусії детально розглянули Магдалена Ляхович та Агнешка Смольчинська⁴. Наталія Отрищенко висвітлила досвід реперезентації усноісторичних матеріалів у публічному просторі, який акумулювали у Центрі міської історії у Львові⁵.

Піонером у застосуванні усної історії як методу і джерела дослідження в Україні став Інститут історії Церкви, який виник у Львові в 1992 р. з ініціативи Бориса Гудзяка. Головним напрямом діяльності новозаснованої інституції став збір свідчень очевидців насильницької ліквідації Української греко-католицької церкви та записування спогадів про релігійне життя її вірян і духовенства у підпіллі⁶.

Треба визнати, що, порівняно з ситуацією у сфері накопичення джерельної бази з усної історії і її адекватної реперезентації у публічному просторі в інших країнах Європи, українська гуманітаристика залишалася далеко позаду. Як слушно зауважила Гелінада Грінченко, усна

¹ Кісь О. Усна історія: становлення, проблематика, методологічні засади // Україна модерна. 2007. № 11. С. 18.

² Грінченко Г. Теорія усної історії: сучасний стан і перспективи досліджень // Схід-Захід. Історико-культурологічний збірник. 2008. Вип. 9–10. С. 386–397.

³ Томсон А. Чотири зміни парадигми в усній історії // Схід-Захід. Історико-культурологічний збірник. 2008. Вип. 11–12. С. 17–18.

⁴ Ляхович М., Смольчинська А. Усна історія – методологія досліджень у сучасній польській перспективі та її практика // Народознавчі зошити. 2015. № 6. С. 1410–1414.

⁵ Отрищенко Н. Колекції інтерв'ю Центру міської історії. Принципи організації та можливості використання у громадських проектах // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2017. Вип. 66. С. 245–255.

⁶ Гудзяк Б. Інститут Історії Церкви Львівської Богословської Академії // Ковчег. Науковий збірник із церковної історії. Львів, 2000. Ч. 2. С. 6–8.

історія стала поширеним напрямом історичних досліджень в Україні лише на початку 2000-х років, у той час, як у країнах Європи та Америки становлення усної історії як методу розпочалося з кінця 1940-х років⁷. Ще складнішою є проблема з процесом зберігання та архівування усноісторичних колекцій, а також їх доступності для широкого кола науковців і дослідників⁸.

Найбільший в Європі інтернет-архів усних історій *Pamet naroda* («Пам'ять нації»), запущений у 2008 р. у Чехії в співпраці громадської організації *Post Bellum* та Інституту дослідження тоталітарних режимів, представляє якраз свідчення про події Голокосту, воєнні лихоліття періоду Другої світової війни, репресії та терор нацистського і комуністичного режимів, свідчення в'язнів концентраційних і виправно-трудових таборів, примусових робітників тощо. Загалом дослідники цього проекту записали вже понад 10 тис. свідчень, у т. ч. в Україні. «Пам'ять нації» є однією з наймасштабніших колекцій усної історії спогадів свідків у Європі. Колекція доступна для громадськості в мережі «Інтернет» як база даних історій очевидців (www.memoryofnations.eu/en/archive). Чи не найбільшою за обсягом джерельною базою усної історії у світі є т. зв. «Колекція Спілберга» – архів візуальної історії Фонду Шоа Університету Південної Каліфорнії (США). Ця цифрова колекція усної історії налічує понад 55 тис. відеоінтерв'ю з жертвами та свідками Голокосту й інших геноцидів. Із них 3 тис. 400 інтерв'ю були записані в Україні та за її межами з очевидцями переслідування євреїв на території сучасної України під час Другої світової війни⁹.

Приклад цих і подібних проєктів став корисною моделлю для дослідницької ініціативи, яка виникла у Львові у 2013 р. Команда волонтерів (журналісти, історики та етнологи) започаткували проєкт «Локальна історія» в рамках громадської організації «Українська Галицька Асамблея». Проєкт очолив Тарас Чолій, на той час директор меморіального музею тоталітарних режимів «Територія терору», науковим керівником став канд. іст. наук Віталій Ляска. Дослідницька команда поставила за мету вивчення історії різних місцевостей Західної України: минуле містечок і сіл через приватні історії їхніх корінних жителів. Основним методом дослідження став запис усноісторичних аудіо- та

⁷ Грінченко Г. Г., Реброва І. В., Романова І. М. Усна історія в пострадянських дослідницьких практиках (на прикладі сучасних Білорусі, Росії та України) // Український історичний журнал. 2012. № 4. С. 172–173.

⁸ Гела О. М. Усноісторичні колекції в українських архівах і музеях України // Вчені записки Таврійського національного ун-ту імені В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. 2020. № 2. С. 1–4.

⁹ Грінченко Г. Усні історії про Голокост в Україні та особливості їхніх інтерпретацій // Усна історія (не)подоланого минулого: подія – наратив – інтерпретація. Матеріали міжнародної наукової конференції 8–11 жовтня 2015 р. Харків, 2016. С. 83.

відеоінтерв'ю. Пріоритетною орієнтацією було повернути або надати право голосу тим людям, чий досвід і життєві історії в радянську епоху були забуті, непопулярні або заборонені до трансляції та винесення їх у публічний простір.

Основою діяльності організації стало документування розповідей очевидців. Біографічні історії людей поважного віку найчастіше були пов'язані з тематикою Другої світової війни. Хоча більшість з інтерв'ю-йованих не брали безпосередньої участі в бойових діях, вони були носіями унікального досвіду життя у час воєнного лихоліття. Поступово відбулося розширення спектра усних історій не лише «забутих» і «витиснених», але просто цікавих, пізнавальних, захопливих. Активний період усноісторичних досліджень тривав упродовж 2014–2019 рр. За цей час участь у проєкті «Локальна історія» в різні періоди взяли понад 30 дослідників: істориків, етнологів, краєзнавців, музейників і журналістів. Територіальні межі польових усноісторичних досліджень охопили, передусім, терени Львівської, частково Івано-Франківської і Тернопільської, спорадично Волинської і Закарпатської областей. Загалом польовими дослідженнями за цей час охоплено 1 тис. 589 населених пунктів Західної України, де було записано свідчення 5 тис. 167 респондентів, які були учасниками або очевидцями важливих подій ХХ ст.

Значна частина із тих людей, чиї свідчення вдалося зафіксувати та зберегти на цифрових носіях, з огляду на поважний вік уже відійшли у засвіти. Відтак можемо говорити й про певну рятівничу місію проведених усноісторичних досліджень, завдяки яким вдалося зафіксувати голоси цілого покоління. Саме цей фактор зумовив інтенсивність процесу записування інтерв'ю. Цей перебіг не завжди був легким і плано-мірним. Переведення приватного досвіду у публічну площину не раз наштовхувалося на певні побоювання, нерозуміння, інколи знецінення і навіть несприйняття, але все ж частіше усвідомлювалося як необхідний процес повернення правдивої історичної пам'яті.

Найбільш копітким став пошук очевидців, які були готові поділитися спогадами про пережите й побачене. Ініціативні та мотивовані волонтери на місцях, усвідомлюючи цінність таких записів, всіляко сприяли нам у проведенні усноісторичних досліджень. Це – представники місцевої влади, вчителі, бібліотекарі і просто небайдужі люди. Саме розуміння того, що у твоєму містечку чи селі також творилася історія, є надзвичайно важливим саме сьогодні. Заслуга усної історії також у ретрансляції досвідів, епізодів, фрагментів, які важливі в регіональному, вузько територіальному вимірі, але без цих «пазлів» велике полотно історії не може бути повним.

Важливо, що часто самим фактом зустрічі з тим чи іншим респондентом дослідники проєкту актуалізували важливість його спогадів

в очах рідних, знайомих, односельців, і після цього їх починали запрошувати в школи, записувати місцеві журналісти тощо.

Записані усні історії, як правило, різні не лише за тематикою, а й за мовою, емоційною насиченістю, загальною тривалістю і деталями відтворених подій. Під час опрацювання усноісторичних матеріалів і їх представлення в онлайн-архіві дослідники намагаються уникати або хоча б мінімізувати практику купірування і редагування тексту, а також певної ідеологічної однобічності у доборі й презентації записаних історій.

Тематичний спектр отриманої джерельної бази є надзвичайно широким. Біографічні інтерв'ю часто зосереджені довкола досвідів проживання переломних процесів і драматичних подій ХХ ст. Спробуємо бодай побіжно окреслити коло тем і питань, які найчастіше проговорювали респонденти проекту:

- міжвоєнна Галичина (повсякденне життя і побут різних національних спільнот, міжетнічні відносини, релігійні й святкові практики, культурне, національне та громадське життя);

- Друга світова війна (радянська окупація Галичини 1939 р., зустріч Червоної армії місцевим населенням, арешти, політичні репресії, конфіскації, націоналізації майна, депортації, масові вбивства в'язнів у тюрмах у червні 1941 р., початок німецько-радянської війни, бойові дії на теренах Галичини, особливості нацистської окупації, вивезення на примусові роботи до Третього Рейху, стратегії виживання та приклади співпраці місцевого населення з окупаційною владою, Голокост, переховування євреїв українцями і випадки участі української допоміжної поліції в антиєврейських акціях, спогади ветеранів збройного формування – дивізії «Галичина», українсько-польський збройний конфлікт);

- примусова евакуація українського населення з території Польщі й польських громадян із території УРСР;

- Український визвольний рух (свідчення активних учасників збройної боротьби Української повстанської армії чи людей, які симпатизували і всіляко допомагали національному підпіллю, а також тих осіб, чії рідні або знайомі стали його жертвами);

- каральні акції, способи та методи радянських спецслужб, які були спрямовані на ліквідацію українського підпілля, депортаційні кампанії з виселення різних соціальних груп населення у віддалені райони СРСР у повоєнні роки, зокрема спогади жертв операції «Захід» 1947 р.;

- досвіди українських політв'язнів різних виправно-трудоих таборів системи ГУЛАГ (каторжні роботи, нестерпні умови праці, пристосування до кліматичних умов, ставлення тюремної адміністрації, відносини з представниками інших національностей, участь у повстаннях);

- умови повоєнного життя у другій половині 1940-х – на початку 1950-х років: методи радянської, примусова колективізація, ліквідація

Української греко-католицької церкви та репресії проти духовенства і вірян.

Очевидно, що окреслені теми далеко не вичерпують тематичного та хронологічного діапазону записаних розповідей.

Деякі дослідники, гуманітарії, історики до початку повномасштабної війни з Росією тривалий час нарікали з приводу того, що усна історія в Україні занадто зловживає дослідженням саме травматичного та героїчного досвіду українців. Тепер прийшло усвідомлення, що навпаки – занадто мало уваги приділялося подібним темам, бо для багатьох українців, які мало знали історію своєї родини, села чи містечка, велика війна Росії проти України стала цілковитою несподіванкою.

Врешті на початку 2022 р., незадовго до повномасштабного російського вторгнення в Україну, почав функціонувати онлайн-архів усноісторичних і візуальних джерел під назвою «Жива історія» (<https://livehistory.org.ua/>). Ідею цифрового архіву вдалося втілити у співпраці дослідницького проекту «Локальна історія», Центру досліджень українсько-польсько-словацького пограниччя та Гуманітарного факультету Українського Католицького університету (далі – УКУ) за сприяння Вічного фонду «Броди-Лев» і Вічного фонду імені Тиміша та Геневфи Шевчуків.

Джерельним підґрунтям для створення архіву стали не лише результати експедицій «Локальної історії», а й усноісторичні дослідження о. д-ра Богдана Праха, ректора Українського католицького університету, матеріали студентських практик Гуманітарного факультету УКУ.

Головною метою проекту є удоступнення у відкритому доступі значної частини із наявної бази даних усноісторичних свідчень і візуальних джерел за період 1930–1960-х років.

Після опрацювання вже записаних усноісторичних інтерв'ю зі свідками та очевидцями злочинів тоталітарних режимів наші дослідники реконструюють біографію кожного респондента, створюють відеофрагменти найважливіших епізодів спогадів із паралельним транскрибуванням розповідей. Станом на середину 2023 р. в онлайн-архів внесено 126 очевидців. Серед них: ветерани Українського визвольного руху, члени ОУН, стрільці УПА, зв'язкові, медсестри Українського Червоного Хреста, люди, які допомагали українському національному підпіллю, остарбайтери, мобілізовані до Червоної армії, політв'язнені, жертви радянських репресій та масових депортацій повоєнного часу.

Окрім того, дослідники проводять наукову верифікацію історичних описів фото із родинних архівів респондентів, атрибутують їх і здійснюють комп'ютерну реставрацію, а після цього викладають на онлайн-платформу «Жива історія». Вже 1 тис. 379 світлин з історичним описом є доступними для перегляду, і їхня кількість постійно зростає.

Інноваційність проєкту полягає в тому, що він реалізується на перетині гуманітаристики та цифрових технологій у сфері digital humanities – цифрових гуманітарних наук. Онлайн-платформа складатиметься із 3-х основних розділів: очевидців, фототеки та мапи, які об'єднані спільною системою багаторівневого пошуку. До кожного з очевидців сформовано біограму, подано найцікавіші фрагменти відео- чи аудіоінтерв'ю із транскрибуванням, відзначено на мапі найголовніші віхи його життя. Для вмонтування у спільну базу даних використано 3 типи фільтрів: за хронологією, темами та ключовими словами. Аналогічний принцип застосований і щодо конкретної фотографії. Усе це в сукупності дозволяє працювати із базою всіх даних на 3-х основних взаємопоєднаних рівнях (географічному, хронологічному та тематичному), як на макро-, так і на мікрорівні.

Онлайн-платформу «Жива історія» створено за допомогою сучасних технологій (Django REST framework, PostgreSQL, Redis, Elasticsearch, Celery, Docker та ін.), що робить її гнучкою для репрезентації усної історичної і візуальних джерел із різних територій та різних історичних епох. Зокрема, зразок апробації маємо у випадку інтегрування в цифровий архів «Жива історія» свідчень жертв і очевидців російської окупації з Бучі, Бородянки, Ірпеня та інших населених пунктів Київської області.

У травні 2022 р. дослідники «Локальної історії» спільно з Центром дослідження українсько-польсько-словацького пограниччя УКУ здійснили усноїсторичну експедицію на терени Бучанського району Київської області через місяць після звільнення цих територій українськими військами. В результаті було записано 43 усноїсторичних інтерв'ю з 57-ма місцевими жителями у 10-х населених пунктах про різні досвіди перебування під російською окупацією. Цей етап проєкту «Жива історія: свідки та жертви російських злочинів» було реалізовано завдяки Науковому замовленню УКУ.

У перспективі найближчих років вебсайт проєкту цифрового архіву «Жива історія» може стати онлайн-платформою, яка консолідує зусилля усноїсторичних інституцій з усієї України. Цьому сприятиме і постійне наповнення вебсайту вже накопиченими матеріалами з архівів засновників «Живої історії», і потенційне розширення тематики та хронології спогадів і світлин. Зокрема, усноїсторичні і візуальні джерела стануть тим ядром, навколо якого дослідники та музейні інституції формуватимуть інтерактивну історію сіл і містечок. База даних буде корисною як для дослідження вузькоспеціалізованих історичних тем (до прикладу, побут примусово виселених осіб у віддалених районах Радянського Союзу), або ж проблем, які мають широке суспільне значення (до прикладу, подолання травматичного досвіду у часи військових конфліктів). База джерел, пов'язаних із міжнаціональним життям

(приміром, українсько-польських відносин під час Другої світової війни), сприятиме більш конструктивному діалогу України з сусідами й не дозволить трактувати українців як «злочинців», «колаборантів» чи вбивць. Усноісторичні свідчення дозволяють реконструювати ментальні трансформації суспільства, національне, культурне та повсякденне життя; висвітлити низку табуйованих досі тем.

Важливість упровадження цифрових архівів для збереження усноісторичних документальних свідчень як цінного наукового джерела і частини нематеріальної культурної спадщини безсумнівна. І повномасштабна збройна агресія Росії проти України, яка триває досі, це ще раз підтверджує¹⁰.

Актуальність зібраних і збережених спогадів (які вже доступні і які ще будуть представлені) в онлайн-архіві «Жива історія» також у тому, що вони дають відповіді на сьогоднішні виклики. Вивчення межового, травматичного досвіду життя українців в умовах воєнного лихоліття Другої світової війни та під владою тоталітарних окупаційних режимів з огляду на сучасну агресію Росії проти України є нагальною справою.

Ще кілька років тому здавалося, що історії, бачення, уявлення людей, які в різний спосіб чинили опір радянському тоталітаризму або стали свідками жахливих злочинів комунізму та нацизму, є нецікавими для більшості українського суспільства. Часто такі свідчення трактували як гіпертрофовані травми, сприймаючи це як далеке минуле, яке ніколи не може повторитися. Нинішня війна Росії проти України, на жаль, демонструє абсолютно протилежне. В час, коли ми чи не щодня переживаємо щоразу нові жахи війни, коли батьки хоронять своїх дітей, коли на очах у рідних гинуть їхні сестри та брати, коли ми знову отримуємо нове покоління «дітей війни», звернення до досвідів переживання таких абсолютно катастрофічних ситуацій є не лише актуальним, а й необхідним.

REFERENCES

1. Hela, O. M. (2020). Usnoistorychni kolektsii v ukrainskykh arkhivah i muzeiah Ukrainy [Oral history collections in Ukrainian archives and museums of Ukraine]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho un-tu imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Istorychni nauku*, 2, 1–4. [in Ukrainian].

2. Hrinchenko, P. H., Rebrova, I. V., Romanova, I. M. (2012). Usna istoriia v postadianskykh doslidnytskykh praktykakh (na prykladi suchasnykh Bilorusi, Rosii ta Ukrainy) [Oral history in post-Soviet research practices (on the example of modern Belarus, Russia and Ukraine)]. *Ukrainskyi istorychnyi zhurnal*, 4, 172–173. [in Ukrainian].

¹⁰ Палієнко М. Українські архіви, війна та збереження національної ідентичності // Архіви України. 2022. № 1. С. 12–38.

3. Hrinchenko, H. (2008). Teoriia usnoi istorii: suchasnyi stan i perspektyvy doslidzhen [The theory of oral history: current state and prospects of research]. *Skhid–Zakhid. Istoryko-kulturolohichniy zbirnyk*, 9–10, 386–397 [in Ukrainian].
4. Hrinchenko, H. (2016). Usni istorii pro Holokost v Ukraini ta osoblyvosti yikhnikh interpretatsii [Oral stories about the Holocaust in Ukraine and peculiarities of their interpretations]. *Usna istoriia (ne)podolanooho mynuloho: podiia – naratyv – interpretatsiia: materialy mizhnar. nauk. konf.* (8–11 zhovt. 2015 r., m. Odesa) (pp. 83–91) [Oral history of the (un)overcome past: event – narrative – interpretation: Proceedings of the International of Scientific Conference]. Kharkiv. [in Ukrainian].
5. Gudziak, B. (2000). Instytut Istorii Tserkvy Lvivskoi Bohoslovskoi Akademii [Institute of Church History of the Lviv Theological Academy]. *Kovcheh. Naukovyi zbirnyk iz tserkovnoi istorii*. 2, 6–8. [in Ukrainian].
6. Kis, O. (2007). Usna istoriia: stanovlennia, problematyka, metodolohichni zasady [Oral history: formation, problems, methodological principles]. *Ukraina Moderna*, 11, 7–21. [in Ukrainian].
7. Liakhovych, M., Smolchynska, A. (2015). Usna istoriia – metodolohiia doslidzhen u suchasni polskii perspektyvi ta yii praktyka [Oral history is a research methodology in the modern Polish perspective and its practice]. *Narodoznavchi zoshyty*, 6, 1406–1419. [in Ukrainian].
8. Otrishchenko, N. (2017). Kolektsii intervii Tsentru miskoi istorii. Pryntsypy orhanizatsii ta mozhlyvosti vykorystannia u hromadskykh proektakh [Interview collections of the Center for Urban History. Principles of organization and possibilities of use in public projects]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya filolohichna*, 66, 245–255. [In Ukrainian].
9. Paliienko, M. (2022). Ukrainski arkhivy, viina ta zberezheniia natsionalnoi identychnosti [Ukrainian archives, war and preservation of national identity]. *Arkhivy Ukrainy*, 1, 12–38. [in Ukrainian].
10. Tomson, A. (2008). Chotyry zminy paradyhmy v usni istorii [Four paradigm shifts in oral history]. *Skhid–Zakhid. Istoryko-kulturolohichniy zbirnyk*, 11–12, 7–24. [in Ukrainian].

Yurii Pukivskyi

Candidate of Historical Sciences,

Project and Program Manager,

Center for the Study

of the Ukrainian-Polish-Slovak Borderland

of the Ukrainian Catholic University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4062-741X>

FORMATION AND PERSPECTIVES OF THE ONLINE ARCHIVES OF ORAL HISTORICAL AND VISUAL SOURCES «LIVING HISTORY»

Abstract. The purpose of the article is to highlight the experience of accumulating, processing and archiving oral history and visual sources collected

as part of the activities of a public organization. The process of accumulating a source base of the oral history of the 20th century by the research initiative «Local History» (Lviv) and the features of the integration of the collected materials in the digital archives «Living History» was outlined. **The research methodology** is based on the principles of historicism and objectivity, the application of general scientific methods of synthesis and systematic. Descriptive and problem-chronological approaches, as well as methods of structural and functional analysis were used during the analysis of the construction principles and characteristics of the filling process and source base of the digital archives. **The scientific novelty** of the article lies in the fact that an innovative project on digital archiving of oral history data in combination with visual sources, which is implemented at the intersection of humanities and digital technologies in the field of digital humanities, has been revealed. The online platform was created in early 2022 in cooperation with the «Local History» project, the Ukrainian-Polish-Slovak Borderland Research Center and the Faculty of Humanities of the Ukrainian Catholic University with the support of the Brody-Lev Perpetual Foundation and the Tymish and Genovefa Shevchuk Perpetual Foundation. The article analyzes the thematic spectrum of available oral history sources, criteria for systematization and grouping of empirical data, characterizes the capabilities of the system for searching for the necessary information, which is presented in the online archives. **Conclusions.** The prospects for the development of digital archives of oral history in Ukraine are outlined on the example of the implementation of the online platform «Living History». As an example of approbation, an example of integration into the digital archives of testimonies of victims and witnesses of the Russian occupation of Bucha district of Kyiv region in February-March 2022 is given.

Key words: oral history; online archives; archives of oral history; digitization; digital humanitarianism; Russian-Ukrainian war.